

شبکه های ماهواره ای منحرف

فرهنگ مبتذل غربی که از طریق برنامه های ماهواره ای بین مسلمانان رواج یافته و گاهاً جای گزین ارزش های اصیل و اسلامی آنها می شود؛ مانند شیطان گام به گام از نظر اعتقادی و اخلاقی افراد را منحرف می کند به طوری که هر فرد خود می تواند ترویج کننده آن فرهنگ باشد.

متأسفانه استفاده از ماهواره -بخوانید تکنولوژی شیطانی- عادات زشتی را در جامعه ترویج می دهد و باعث می شود که گوهر تقوا از بین برود. بسیاری از شبکه های ماهواره ای منشأ فساد هستند و آثارشان بر تربیت انسان ها بسیار مخرب است. ظاهر زیبا، جذاب و فریبنده این دستگاه تاکنون خانواده های زیادی را گرفتار کرده و اگر حساسیت نشان داده نشود و مراقبت صورت نگیرد، آمار خانواده های گرفتار در این دام روز به روز افزایش خواهد یافت.

آرام، بی سرو صدا و نامرئی و تدریجی بودن از ویژگی های این جنگ نرم است که به مراتب از جنگ سخت دشوارتر است. پیشگیری و مراقبت بر عدم ابتلا به دام دشمن بسیار سودمندتر از درمان است، بنابراین باید مقابل حمله های مخرب هوشیار بود.

* ماهواره در پی القای سبک زندگی شیطانی است

باید اذعان داشت که ماهواره همانند اینترنت مانند چاقوی دولبه نیست که هم استفاده صحیح و هم غیر صحیح داشته باشد. در واقع ماهواره، مانند شراب است که ضررهای آن بیشتر از منافع آن است و درمانی در آن نیست. در مجموع دو هزار و ۲۰۰ شبکه ماهواره ای می بینیم که حدود ۱۲۰ شبکه آن فارسی زبان است و ۵۰ شبکه به طور مستقیم در دسته بندی سبک زندگی قرار می گیرند که با فرهنگ ما سازگار نیستند.

با بررسی بیشتر می توان دریافت که معمولاً سریال های پخش شده از این شبکه ها، ساخت «شبکه های خصوصی» کشورهای کلمبیا، ترکیه و آسیای جنوب شرقی است که در تلویزیون های خودشان پخش نمی شود. اکثر سریال ها با موضوع روابط جنسی و دوستی با جنس مخالف در "قبل" و "بعد" از ازدواج است که این مطالب را به مخاطب القا می کند و سبب از بین رفتن قبح طلاق می شود. متأسفانه در پی آثار مخرب ماهواره شاهد هستیم برخی برای طلاق خود که به عنوان «بدترین حلال» تعبیر شده است، جشن هم می گیرند.

از میان رفتن قبح روابط زن و مرد، بی احترامی به زدر و مادر، برگزاری جشن طلاق، سوق جوانان به داشتن خانواده ای بی قید "ازدواج سپید- روابط سیاه"، بی بند و باری و بدحجابی کمترین آثار ماهواره است که این روزها شیوع ژیدا کرده است. درواقع ماهواره در پی القای سبک زندگی شیطانی است.

انجام کارهایی برای چشیدن طعم خوشحالی ظاهری و نامعقول، خیانت به شریک زندگی و پاسخ به خیانت در جواب خیانت شریک زندگی در سریال های ماهواره امری عادی است. از میان بردن حیا در برنامه های مکمل این شبکه ها تنها برای توجیه درست بودن سبک شبکه دیگر موضوعی است که به هوشیاری دشمن انجام شده است.

* ماهواره و بلوغ جنسی در کودکان

در خصوص حکم فقهی استفاده خانواده های ایرانی از ماهواره باید توجه داشت، مجوز استفاده از هر وسیله ای به نوع استفاده آن بستگی دارد، در خصوص ماهواره بهره مندی از برنامه های علمی بالامانع و دیدن برنامه هایی که فرهنگ غربی و سبک و سیاق زندگی آنها را ترویج می کند، حرام است.

دستگاه آنتن ماهواره‌ای از این جهت که صرفاً وسیله‌ای برای دریافت برنامه‌های تلویزیونی است که هم برنامه‌های حلال دارد و هم برنامه‌های حرام، حکم آلات مشترک را دارد، لذا خرید و فروش و نگهداری آن برای استفاده در امور حرام، حرام است و برای استفاده‌های حلال جایز است، ولی چون این وسیله برای کسی که آن را در اختیار دارد زمینه دریافت برنامه‌های حرام را کاملاً فراهم می‌کند و گاهی نگهداری آن، مفاسد دیگری را نیز در بر دارد، خرید و نگهداری آن جایز نیست، مگر برای کسی که به خودش مطمئن است که استفاده حرام از آن نمی‌کند و بر تهیه و نگهداری آن در خانه‌اش مفسده‌ای هم مترتب نمی‌شود، لکن اگر قانونی در این مورد وجود داشته باشد باید مراعات شود. (استفتائات مقام معظم رهبری)

با توجه به حکم شرعی ارائه شده در خصوص استفاده از ماهواره توجه به چند نکته ضروری است.

۱- اگر ماهواره، فقط برای تقویت شبکه‌های ایران باشد و قابلیت استفاده از شبکه‌های مفسده انگیز جهانی را نداشته باشد، هیچ اشکالی ندارد.

۲- اگر قابل استفاده برای شبکه‌های مفسده انگیز هم باشد این چند صورت دارد.

الف- اگر به خودش مطمئن نباشد و شاید استفاده حرام از آن بکند در این صورت حرام است.

ب- اگر بر تهیه و نگهداری آن در خانه‌اش مفسده‌ای مترتب باشد در این صورت نیز حرام است.

ج- اما اگر کسی به خودش مطمئن باشد که استفاده حرام از آن نمی‌کند و بر تهیه و نگهداری آن در خانه‌اش مفسده‌ای هم مترتب نمی‌شود اشکالی ندارد.

۳- همه این‌ها در صورتی است که از نظر قانونی در این مورد منعی وجود نداشته باشد، اما اگر از نظر قانون منعی وجود داشته باشد باید مراعات گردد.

متأسفانه بسیاری از خانواده‌های ایرانی از برنامه‌ها و سریال‌هایی شبکه‌هایی استفاده می‌کنند که استحکام کانون خانواده و ریشه ارزش‌های فرهنگی ایرانی - اسلامی را هدف قرار داده است.

یاری رساندن و سرپرست قرار دادن کفار و الگوگیری از سبک و شیوه زندگی آنها که قطعاً مقابل الگو و سبک زندگی مسلمانان است، کاری ناپسند و از نظر شرعی حرام است.

از پیامدهای سوء ماهواره تماشای خانوادگی و بدون در نظر گرفتن گروه‌های سنی است. کودکان و نوجوانان قربانیان بی‌توجهی والدین هستند چرا که دیدن برنامه‌های ماهواره به ویژه سریال‌ها، کوتاه کننده دوران کودکی و مخرب بزرگسالی آنان می‌شود.

از بین رفتن زمینه‌های تقوا در کودکان را از مهم‌ترین پیامدهای سوء دیدن برنامه‌های ماهواره‌ای است. کسی که زمینه‌های پرورش تقوا را در کودکی از دست داده باشد، در پذیرش بذر هدایت و رشد معنوی، مستعد نخواهد بود و بازگشت او به شیوه درست زندگی راحت نخواهد بود.

بلوغ جنسی زودرس، میل به ارتباط جنسی با جنس مخالف، ارتباط با همجنس و از بین رفتن عفت و حیا از پیامدهای سوء دیدن برنامه‌های ماهواره‌ای در بین کودکان و نوجوانان است و درگیر شدن با این مسائل نه تنها باعث آزار روحی و جسمی کودک شده بلکه او را از داشتن زندگی سالم زناشویی در آینده بی‌نصیب می‌کند.

*** حمله به ساحت خانواده در دستور کار برنامه‌های شبکه‌های ماهواره‌ای**

خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی نقش مهم در روند سعادت، شقاوت و کلیت انسان بازی می کند. در واقع این خانواده است که شخصیت فرزندان را ساخته و آنها را منطبق و سازگار با الگوهای جامعه بار می آورد، اما خانواده همیشه مادر به نگر داشت انسجام و هدایت اعضا به سمت یک هدف نیست و برخی از اوقات دچار گسست در بین اعضای خود می گردد که در نهایت این فاصله می تواند منجر به فروپاشی این نهاد بسیار مهم شود.

در سال های اخیر طلاق به مانند یک موریانه پایه های خانواده ایرانی را فروریخته و در هیچ زمانی مانند عصر حاضر جامعه ما دچار خطر انحلال کانون خانواده و آثار سوء ناشی از آن نبوده است. آیا رو به گسترش طلاق حاکی از رشد دو برابری میزان طلاق در یک فاصله زمانی ده ساله از ۱۳۷۵ تا سال ۱۳۸۵ بوده است. یافته های تحقیقات نشان داده است که در مجموع ساختار خانواده هایی که از شبکه های ماهواره ای استفاده نمی کنند در مقایسه با خانواده هایی که از شبکه های ماهواره ای استفاده می کنند، استحکام بیشتری دارند. دشمن می خواهد به ساحت خانواده حمله کند زیرا خانواده محور انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر است وقتی خانواده متزلزل شد این انتقال به درستی صورت نمی گیرد و زمانی که خانواده نتواند این امر را انجام دهد رسانه تربیت نسل بعد را برعهده می گیرد و گسست نسل ایجاد می شود.

حال که دشمن در جنگ سخت ناامید شده است با جنگ نرم و استحاله درونی می خواهد از قدرت موتور انقلاب بکاهد و با حیا زدایی، ایمان و باورهای دینی مردم را کاهش دهد تا در نتیجه حمایت مردم از نظام دین سالار کم شود ولی تا این لحظه به هدف خود نرسیده است. این هجوم دشمن و هزینه های فراوانی که در این زمینه انجام می شود نشان دهنده موفقیت جمهوری اسلامی در ارائه الگوی رفتاری مقتدر و صاحب سبک در دنیا است که اگر این فشار ها و تحریم ها نبود صدور انقلاب اسلامی با سرعت بیشتری صورت می گرفت. طبق آمارهای ارائه شده توسط غربی ها در کشورهای اروپایی حدود یک سوم فرزندان متولد شده خارج از چارچوب ازدواج به دنیا می آیند، با دیدن وضعیت امروز غرب می توان ترمز این حرکت به سمت غرب را گرفت.

با راهکارهای آموزش مهارت های زندگی، آموزش سواد رسانه ای، هویت یابی، تعریف صحیح سبک زندگی اسلامی ایرانی با پیوست رسانه ای، تعمیق باورهای دینی با آموزش اصول دین، آگاه سازی خانواده و بیان اثرات مخرب شبکه های ماهواره ای، احیای خورده فرهنگ ها مانند شب نشینی ها، احیای زیارت قبور در عصر پنج شنبه ها که سبب زنده شدن یاد مرگ می شود، احیای جلسات و روضه های هفتگی خانوادگی و رزق حلال می توان با این هجمه دشمن مقابله کرد.

*** استفاده از ماهواره و کاهش مطلوبیت مناسبات خانوادگی**

با توجه به تغییرات صورت گرفته و رشد تکنولوژی، شاهد پیدایش رقبای جدیدی در کنار خانواده نظیر رسانه های ارتباط جمعی در امر جامعه پذیری افراد هستیم. در بین رسانه های متنوع و نوین می توان از ماهواره به عنوان یکی از پر مخاطب ترین رسانه ها در سراسر دنیا یاد کرد که امروزه نقش مهمی در رشد شخصیت افراد بازی می کند.

بر اساس نتایج بدست آمده از تحقیقات، ماهواره در بروز طلاق تأثیرگذار بوده است. بنابراین لازم است برنامه ریزی های اساسی در جهت گذران اوقات فراغت خانواده ها در داخل کشور تهیه گردد، تا خانواده ها جذب

شبکه‌هایی که با قصد و بدون قصد تنها در جهت افزایش در آمد شخصی و منافع گروهی و حزبی و تخریب ارزش‌های خانواده‌های ایرانی فعالیت می‌کنند، نشوند.

امروزه بسیاری از خانواده‌ها سعی می‌کنند از طریق شبکه‌های ماهواره و تلویزیون‌های کابلی ارتباطات دورن مرزی و برون مرزی خود را بسط دهند. استفاده از ماهواره موجب شده که تجربه روابط بین فرهنگی با ارزان‌ترین هزینه عملی شده و استفاده از این شبکه‌ها در سطحی فزاینده تسهیل شود، غافل از اینکه گسترش تمامی این ارتباط‌های شفاهی موجب افزایش تناقض‌ها در روابط انسانی می‌شود و جالب تر اینکه در این دنیای شفاف اطلاعات، به دلیل کاهش تعامل‌های رو در رو انسان‌ها بسیار کمتر از گذشته قادر به درک نیازهای یکدیگر می‌شوند.

از آنجایی که ماهواره‌ها با دقت، تعهد و وسواس خاصی سریال‌هایی را برای مخاطب ایرانی و فارسی زبان پخش می‌کنند که موضوع اصلی اکثر آنها روابط خانوادگی و زناشویی است؛ لذا این رسانه‌ها تأثیرات منفی زیادی در خانواده‌های ایرانی می‌گذارد، بنابر این هر چه میزان استفاده از شبکه‌های ماهواره ای بیشتر شود، مطلوبیت مناسبات خانوادگی ضعیف تر می‌شود. اصولاً خانواده‌هایی که از شبکه‌های ماهواره‌ای استفاده نمی‌کنند به مراتب از مناسبات خانوادگی، روابط والدین و فرزندان و روابط زناشویی و اعتماد زناشویی بهتری در قیاس با خانواده‌هایی که از شبکه‌های ماهواره‌ای دیدن می‌کنند، برخوردارند.

از سویی کسانی که از شبکه‌های ماهواره‌ای استفاده می‌کنند بیشتر از طبقات بالا و پایین جامعه هستند و چون شبکه‌های ماهواره‌ای بیننده خود را با انواع رفتارهای زناشویی آزاد و بی قید و بند آشنا کرده و با تکرار آن، این روابط را در مخاطبین درونی کرده و مقدمات شکل گیری گرایش‌های جدید را در مخاطبین ایجاد می‌کنند، گرایش‌های نو پدید در اثر کثرت به ارزش و هنجاری در جامعه تبدیل می‌شوند و به صورت رفتاری ملموس در زندگی مردم بروز می‌کنند و بدین نحو گرایش‌های منفی ایجاد شده باعث تضعیف مناسبات خانوادگی می‌شوند و از سویی دیگر از آنجا که در طبقات بالای جامعه مطلوبیت روابط عاطفی و مناسبات خانوادگی نسبت به طبقات میان‌تر جامعه کمتر است، به همین خاطر می‌توان گفت؛ دیدن شبکه‌های ماهواره‌ای نیز این عدم مطلوبیت را تشدید می‌کنند.

*** پیشگیری استفاده از ماهواره با آموزش مهارت‌های سبک زندگی اسلامی**

به نظر می‌رسد اعضای خانواده در جامعه ایرانی امروز نیازمند آموزش مهارت‌های زندگی است که می‌توان با دادن آموزش مهارت‌های زناشویی به بهبود در روابط و مناسبات خانوادگی کمک شایانی کرده و از اثرات منفی محصولات ماهواره ای جلوگیری و یا آن را به حداقل رساند.

سازمان‌های فرهنگی به خصوص صدا و سیما باید به تقویت آموزه‌ها و باورهای الهی و دینی در جامعه توجه ویژه داشته باشد، زیرا که انسجام خانوادگی تأثیر فوق العاده دارد. به عبارت دیگر، باورهای دینی مهم‌ترین منبع و عامل حمایت کننده است که می‌تواند افراد را در برابر خطرات و امواج منفی بیمه کند.

مطالعات صورت گرفته در ایران نشان داده است که خانواده‌ها و به ویژه زنان ایرانی به سریال‌های فارسی دو بله شده که موضوع خانوادگی دارند علاقه‌مندند. به نظر می‌رسد دست‌اندرکاران شبکه‌های ماهواره ای نیز این نکته را به خوبی دریافته و به همین جهت حجم چشم‌گیری از برنامه‌های خود را به این موضوعات اختصاص دادند.

از نظر بسیاری از کارشناسان، در عصر جهش ارتباطات، می توان جلوی ارسال امواج ماهواره و رسوخ آموزه‌ها و هنجارهای غیر خودی را در درون کانون خانواده‌ها سد کرد، اما می‌توان در پرتو ارائه مبانی هنجاری خود در رسانه‌های خاص به مقابله با شبیخون فرهنگی بیگانه پرداخت.

برای مثال می‌توان با ایجاد شبکه‌هایی مخصوص نمایش لباس و مد و ارائه الگوهای ایرانی - اسلامی و به نظارت اهل فن، بخش عمده‌ای از تأثیر منفی برخی از شبکه‌های ماهواره را تعدیل کرد. به نظر می‌رسد باید بر لزوم غنی سازی برنامه‌های رسانه ملی تأکید کرد. در خصوص آشنایی با شبکه‌های ماهواره ای و محتوای مطالب آنها و ... لازم است که سازمان های فرهنگی و آموزشی به برگزاری کارگاه‌های آموزش اقدام کنند.

وجود چنین کارگاه‌های آموزشی علاوه بر اینکه نوجوانان و جوانان را در جریان تکنولوژی جدید قرار می‌دهد، آنها را در جریان آسیب های ناشی از استفاده افراطی هم قرار خواهد داد. همچنین با توجه به اینکه هر چه اوقات فراغت افراد بیشتر باشد بیشتر به سمت شبکه‌های ماهواره ای کشیده می‌شوند، پیشنهاد می‌شود با فراهم ساختن زمینه‌های لازم برای گذراندن اوقات فراغت افراد زمینه‌های لازم برای گذراندن اوقات فراغت، آنها را از استفاده افراطی از شبکه‌های ماهواره به سمت انجام فعالیت‌های مفید و ثمر بخش هدایت کرد. غنی کردن کردن برنامه‌های داخلی صدا و سیما، شناختن نیازهای افراد جامعه، تعلیم، آگاهی بخشیدن و آشنا کردن اعضای خانواده با اثرات منفی و مخرب برنامه‌های شبکه‌های ماهواره‌ای توسط جامعه شناسان، روانشناسان و علما بهترین راه مبارزه با شبکه‌های ماهواره است.

*** بازگشت به فرهنگ غنی اسلامی، راهی در مقابل فرهنگ مخرب ماهواره**

عصر حاضر را که عصر دوم رسانه ها و یا عصر ارتباطات می‌نامند؛ پیشرفت علوم و فناوری، چنان رشد سریعی دارد که توان مقاومت در برابر آن به سختی امکان پذیر است و راه اندازی شبکه‌های متعدد ماهواره‌ای در سراسر دنیا نیز می‌تواند موجب نوعی جنگ روانی عظیم شود. حتی اگر بخواهیم ابعاد منفی را نادیده بگیریم و جنبه‌های مثبت موضوع مورد بحث را که ممکن است مفید و سازنده هم باشند در نظر آوریم، باز هم این واقعیت وجود دارد که کشورهای دریافت کننده امواج، هیچ گونه نقش و دخالتی در انتخاب برنامه نخواهد داشت و این امر برخلاف اصل حاکمیت دولت‌ها در عرصه حقوق بین الملل است.

القائات شبکه های ماهواره به مخاطبان خود تا حدی زیاد تأثیر گذار است که به هیچ عنوان نمی توان ا دعا کرد بزرگسالان از آسیب های آن مصون هستند و تنها باید نوجوانان و جوانان را در این خصوص واکسینه کرد. سریال های ماهواره ای عاملی در تحول بسیاری از خانواده های ایرانی می باشند، زمانی که اعضای خانواده ساعت ها به مشاهده برنامه های مختلف ماهواره از جمله سریال های خانوادگی می پردازند، رعایت بسیاری از ارزش ها از جمله حریم میان زن و مرد برای آن ها کم رنگ می شود؛ هم اکنون دختران و پسران جوان تحت تاثیر شبکه های ماهواره ای خیلی راحت بدون در نظر گرفتن جنس با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند، به گونه ای که شاهد افزایش ارتباطات نامشروع خانوادگی هستیم و ارزش های خانوادگی که در پناه آن ارتباطات میان زن و مرد نامحرم محدود می شد، کنار گذاشته شده است.

با توجه به مضراتی که برای دیدن ماهواره برشمردیم و همچنین بحث مسلمان بودن و مذهبی بودن ما که مطرح می شود، خود این امر باعث می شود که ما ماهواره را نگاه نکنیم و سعی کنیم به سمت آن نرویم و آلا

علاوه بر اثرات سوئی که می تواند برای جامعه اسلامی داشته باشد با اعتقادات ما کاملاً منافات دارد و انسان نمی تواند به مقصد نهایی خود که ایمان به خدا باشد برسد.

آنچه مهم است یافتن راه حلی برای بازگشت به ریشه ها و به دست آوردن انگیزه هایی است که پیکر جامعه اسلامی را در برابر این گونه میکروب ها حفظ و مقاوم کند و همچنین رسیدن به راههای اساسی و بنیادی برای حل معضل مفاسد اجتماعی، به دلیل آلوده شدن به گناهان، که امری طاقت فرسا است.

در بسیاری از موارد ثابت شده که عامل اصلی عقب افتادگی مسلمین و افول تمدن آنها و تأخر در امر دین و دنیا، روی گردانی و تخلف از قوانین و مقررات الهی در زندگی است، پروردگار متعال می فرماید {مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى} (طه / ۱۲۴). «هرکس از یاد من (و تبعیت از احکام دین) روی گردان شود، زندگی تنگ و سختی خواهد داشت».